

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és esütőtörökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kísératok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérsékelt áron számít fel.

A kiscgazdák helyzete.

Örvendetes jelenség, hogy ezzel a kérdéssel ma már azok is foglalkoznak, akik ezelőtt 18 évvel, mikor a nemzetgazdasági közéletnek egy-két kimagasló alakja a kiscgazdák helyzetének javítását sürgette — még ügyet sem vezettek az ilyen dologra. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az ezelőtt még közönyös tényezők is kezdenek ezzel a kérdéssel foglalkozni és szükségesnek tartják a kis gazdanép megmentését.

De miért nem hallották meg ezelőtt két évtizeddel a vezető emberek jajveszékését, akik már akkor rámu-tattak a bekövetkezendő válságra? 1883-ban történt, hogy a gazdavidág kiváló vezéremberei közül néhányan szövetségbe, Budapesten a gazdakörben élénken vitatták a kiscgazdák helyzetének már akkor válságosnak látszó állapotát és egyúttal módoszatokat állapítottak meg, melyek alkalmasok lettek volna arra, hogy a válság hatását mérsékeljék; sőt a válságot talán egészen el is hárihatták volna. Akkor ezekre a figyelmeztetésekre alig ügyelt más, mint a gazdakörben jelenvolt egy-két nagynevű nemzetgazda, akiket azonban az akkori áramlat nagyon hamar elsöpört és leintett a cselekvés teré-

ről, mert akkor még a legtöbb ember azt hitte, hogy a kiscgazdák helyzete fenékgig tejfől és az is marad.

Nem kellett már 1883-ban se látnoki tehetség annak a megjósolásához, hogy válság lesz a vége annak, ha a magyar kiscgazdát nem támogatjuk, fel nem segítjük és gazdálkodási rendszerét át nem alakítjuk. Húsz esztendő még a mezőgazdaság életében is számot tesz, ahol pedig még a legértékesebb beruházások is legkevesebb 5-6 év után hozzák meg a kamataikat. Ha tehát az akkor megindított mozgalom sikerre vezetett volna, természetesen egészen más képet mutatna a kiscgazdanép helyzete.

Abból az alkalomból mondjuk el ezeket egészen tárgyilagosan, hogy egyes lapok már az ármentesítéssel kapcsolatosan mérlegelik és hozzák párhuzamba a kivándorlás kérdését.

E sorok írója negyedszázaddal ezelőtt éppen egy folyamszabályozás kormánybiztosa, mellett volt mint titkár és így alkalma volt a folyamszabályozási társulatok megalakításánál tényleg közremunkálni; de éppen ezért nem is merne olyan súlyos bírálatot mondani akár az állami, akár a társulati közegek működése fölött, mint amilyent mostanában egyes lapok gyakorolnak.

Kétségtelen az, hogy bizony az

a szervezet, mely a Dunát, Tiszát Vágát, Nyítrát, Zsitvát, Rábát, Repcét a Körösöket, Temest, Bégt, Zagyvát, Marost meg még tudja isten hány apróbb folyót meg akar fékezni és e mellett még a belvizeket is levezetni, — kis pénzzel, apró erővel nem dolgozhat. Egy-két felmerült visszaélés pedig oka a gazdanép kivándorlásának egyáltalán nem lehet.

Ne feledjük, hogy bár óriásinak mondható az ármentesítési teher — az ország bármelyik vízi vidékén lakó 30—40 holdas kiscgazda mégis jól megmondolná: kivándoroljon-e e miatt? De alig is van erre eset; legfőlebb kivételképen ha egy-kettő.

Más a kiscgazda baja és nem az ármentesítés; amit legjobban igazol az a körülmény, hogy — eddig legalább — nem a vízmentes községek lakói vándorolnak ki.

Nemzeti, verbéli sajtósága volt örök időktől a magyar embernek a szabadság iránt való szeretet és bizvást adhatunk e, verbéli sajtóságnak is egy kis szerepet abban, hogy válságos helyzetbe jutott a magyar, először a dzsentrí, utána most a kiscgazda, sőt kezdhették volna a főnemességén is.

1867. után, mikor egy kissé felélekedtünk, gazdanéptünk mindenre inkább gondolt, mint arra, hogy p. a

TÁRCA.

Simeon siralma.

Lesz-e vajjon az éjnek reggele?
Elszáll e majd a vad lidércnyomás?
Uram, e szív képpdel van tele,
Mondd meg szolgáltnak: »Kelj fel, ime lass!»

Megfojt az árny és elnyel már az éj
S nem láthatom meg soha hajnalat —
A lelki bűnnek tömlőcárka mély,
Zarat e nép már sohse zuzza at!

Teremtett lényed szolga, elnyomott —
Szívéből erkölcs, eszmény, hit kihalt;
Kerüli, féli fényes templomod
És nem zeng hozzád hangos, büszke dalt.

Égre lázad az ujkor szelleme,
Isten templomat balgán dönti szét —
S a jók hiába küzdnek ellene:
Egyik durván gyalázza más hitét.

Templomod néked erdő és berek,
A bér, a völgy, a levegő, a föld —
Mért nem értik meg azt az emberek,
Hogy lelked minden kis zugot betölt?

Meghallod te a madár énekét,
A fű zengését, szellő suttagást —

Hisz tebeidőled tamadt itt a lét,
Napodnak fényén nőtt szemiattomast.

Ezernyi hangon zengi a világ
Öröktől fogva szent dicséreted
S az ember balgán trónusodra hág
És vakmerően vasárt úz veled . . !

Sáfarkodik, hogy kinek nyelve jobb
Zengeni néked dicséreti dalt —
Uram, mikor út kötük szét a jobb;
Mikor érzik még kezdetét, a balt?

Oh, mégse, ne! Légy egyszer még kegyes
Tegyéi éretünk meg egyszer csodat;
Legyen a hitnek ébredése ez.
Az éj derengjen viradásra at!

Legyen az éjnek ismét reggele,
Hadd szálljon el a vad lidércnyomás —
Uram, e szív képpdel van tele;
Mondd meg szolgáltnak: »Kelj fel, ime lass!»

Pakots József.

Beszélgetés a halottal.

Salamon Antalné két hét előtt megszökött az uratól. A vidéki szintársulat méllázó szemű drámai hőse vitte magával művészi köruttra a tüzes menyecskét.

Két gyermeke is volt, két gyönyörű

csöppsege a lazavérű, lobogó szemű asszony itt hagyta ezeket is és elmenekült vagyival a becsstelenségbe, ismeretlen gyönyörűségeket kalandokat hajhászni.

Az elhagyott, meggyalozott férj nem tartozott a mindennapi emberek közé. A porból küzdött fel magát a királyi tanácsossáig, amelylyel a műipar és a közérdek terén kifejtett működését tüntették ki. Szerelemből vette el az asszonyt. Ketten udvaroltak neki: Sulyok Ábris, a törvényszéki jegyző és Salamón, akinek akkor már virágzó ipartelepe volt.

A lány, akkor még Sugár Terkának hívták, szivesen fogadta volna egy harmadik udvarlását is. Ha a hangulat elragadta, csak olyan önfelédten hallgatta az egyik férfi szerelmi ömlengését, mint a másikat és egyik napon egyik csókolgatta, vágytól remegve, a kezét, másnap a másik. Szóval, közönséges nőszemély volt. rabja a hangulatoknak és vérmérsékletének s a mellett ravasz, főkött alá vágyó, — kigyó és bachanszó egyszerre.

Vannak okos és öntudatos férfiak, akik azt állítják, hogy minden nő ilyen és mig egyfelől epedő mohóssággal vágyanak a nő után és meghoznak érte minden áldozatot, addig másfelől megvetik és gyűlölik a nőt. Azonban

tagosítás által nyert előnyeit birtokának jövedelmezőbbé tételére is fordíthatná. De hiszen ezen nem is csodálkozhatunk, mert ma — közel 40 év után — is nehéz a gazdák jórészével megértetni a tagosítás előnyeit, — azt meg, hogy a régi 3 nyomásos rendszer akaszsa szegre és jószágának istállóban való tartása által hozza be az állandó trágyázási rendet, éppen nem fogadja el, de a legeltetési rendszer — nagy kiterjedésben — még ma is kedvenc ideálja és foglalkozása.

Mindennek azonban nem egészen a magyar kisgazda az oka, hanem részben a volt és meglevő hivatott vezetőség. Tegyük csak összehasonlítást a bácskai, vagy a temesi és torontáli, vagy a pest, tolna, sopron, vas vagy somogy megyei nemzeti kisgazda termelési rendszere és a magyar Alföld kisgazdáinak rendszere között. Ha nem akarunk elfogultak lenni, látnunk kell a különbséget. Alsó és Felső-Ausztriába, Cseh- és Morvaországba nem is akarunk példakért menni, mert akkor el kell szomorodnunk. Hát még Hollandia, Német-, Francia és Angolország kisgazdáinak termelési rendszere és viszonyai?

Hogy a mi szép hazánk adminisztratív kiadásai óriási összegbe kerülnek, — ezért egy intézményt nem okolhatunk, mely éppen a nagy-, közép- és kisgazdák mezőgazdasági érdekeit van hivatva védeni és előbbrevinni. A földművelésügyi miniszter — legyünk ez iránt nyugodtak — ma már bele szokott tekinteni az ilyen dolgokba.

Hanem ha már összehasonlítást tettünk a különféle gazdálkodási rendszerek között, keressünk egyéb hibát is — lehetőleg önmagunkban, — mert

ne higgyünk az ilyen férfiak véleményének, mert ezek rendszerint csalódtak a nőben, akit először szerettek és ez megmélyezte lelküket, itélőképességüket.

Van nő, talán sok is, aki tiszta, becsületos a lelkében is. Bizonyosan van. Kell lennie.

Amerikai párbajt vívott a két vetélytárs a közös ideálért és Sulyok Ábris húzta a fekete golyót. Egy hét mulva agyonlőtte magát. Terka kisasszony keservesen zokogott a temetésén és két hónap mulva Salamon Antallal az oltár elé lépett. A férj a párbaj titkát megörizte, csak ő tudott róla, meg a — halott.

Salamon Antal neje szökése után mint az örült barangolt a határban. Még mindig szerette az asszonyt, gyermekeinek anyját s a szökés irtóztató háborgásba hozta. Első kétségbeesésében nem a botrányral törődött, a gyalázzal sem, mely ártatlan gyermekeire háramlik, csak magával, csak a szívével foglalkozott, melyet a fájdalom és düh ezer törő marcangoló szakadatlanul.

S ahogy ment-mendegélt, lehajtott fejjel, összeszorított ököllel, elhaladt az ütemi kereszt mellett, amely visszavarázsolta emlékébe a múlt komor eseményeit. Egy hangulatos nyári éjszakan itt, a kereszt tövében vívták meg az amerikai párbajt és itt húzta ki a fekete golyót Sulyok Ábris. Salamon zakatoló agyában megvillant az első határozott gondolat.

— El a temetőbe; Sulyok sírjához.

amíg ezeket meg nem találtuk és meglátni nem akarjuk, de levetkőzni sem, addig bizony meg nem javul a helyzetünk soha. Mi magyar kisgazdák jó néhányan egy kissé könnyelműek is vagyunk. Nem csak azért, mert gazdaságunkat nem akarjuk úgy átalakítani, hogy annak jövedelmét fokozhatnánk, hanem költségeinkben is. Utánozni akarjuk a gazdagabbakat, előkelőbbeket. Ez nem volna még hiba, mert általa az ipart és kereskedelmet mozdítjuk elő; hanem ha ezt tesszük, akkor természetes, hogy ezen a réven előállott több kiadásunkat szorgalmasabb munkával, jövedelmezőbb gazdálkodási rendszerrel is kell pótolnunk.

Ezeket így ismerve, ne csudálkozunk, hogy elszegényedünk. Hiszen éppen egy századdal maradtunk el Európa többi államának gazdálkodási rendszerétől. Hát akkor hogy akaratjuk, hogy a ránkzúduló tetemes versenyyel szemben megálljuk a sarat?

Hát miből penzélünk, ha csupa búzát meg rozsozt termelünk, amiből már a külső országok túltermelése következtében alig lesz kivitelünk. Istállón való jószágtenyésztés, trágyarendszer, ipari és kereskedelmi növények termelése megváltoztatná a helyzetet és kedvezőbb képét mutatná mindjárt a gazdálkodásnak. Kevesebb panasz: több munka más megoldását adná helyzetünknek.

Földadóterhünk csökkentéséről máris gondoskodva lesz az új kataszteri becsléseknek már az évben leendő megindítása nyomán. Az új tagosítási törvény csak öregbiteni fogja és nagyon megkönnyíti mezőgazdasági működésünket. Az újabb intézmények egész tömege van készülöben, melyek hely-

zettünkön javíthatnak és ma alig van tényező az országban, mely ne iparkodnék éppen a kisgazdákon segíteni, akiken már 10 év előtt segíthettek volna, ha ezt az akkori áramlat nem gátolja.

De nekünk kisgazdáknak első sorban az állami és társadalmi intézmények keretén kívül kell keresnünk bajaink okát, mert célt csak ezen a réven érünk a legbiztosabban. Lassuk be hibáinkat és törekedjünk azokat levetkőzni s ne keressük bajaink kútforrását az ármentesítő társulatok működésében, mert ezeknek az állítólagos bűnei miatt — bizony mondjuk — alig vándorolt még ki egyetlenegy magyar is az országból.

A munka. Ha napi munkánkat becsülettel bevégezvén, valami épületes olvasni való után nézünk: a multak tisztán mutató tükrét, a történelmet olvassuk, élvezedes multunk sok viszontagságos éveiből, a multak dicsősége és vereségeiből, komoly ember érettségével azt az ercdményt szűri le az egyszéges elme, hogy csak az a nép lesz boldog és áll meg a lábán, mely dolgos és a munkát megbecsüli.

A munka jogokra neveli a családokat, minden erősebb beavatkozás nélkül nemes, szent kötelességekre hajtja az emberiséget és amíg a cselekvés édes érzete boldoggá teszi a honpolgárokat, addig a százasos előítéletek, mint születési rang, fény, pompa, becsülésre csak akkor tarthatnak számot, ha a szív mindeniben jó, ha az akarat mindeniben jóindulatú, ha az emberek a munkában, kitartó szorgalomban nemesen versenyre kelnek egymással, ha átérzi minden ember a munkának minden időkre kiható mély értelmét, ha ezt a boldogsághoz és boldogításhoz

— Az mindegy, szenvedjenek ók is. Az apák bűne megbosszultatik hetedziglen.

— Igazad van. Mit gondolsz Ábris, szeretem én még azt az asszonyt?

— Igen, jobban, mint valaha.

— Akkor mégis jobb, ha meghalok. Mert egymás mellett mi már nem élhetünk. Ha vissza jönne hozzám — és vissza fog jönni — rongyosan aláztatlan, megölelném vagy kirugnám. A bestiat nem túrném meg magam mellett. És ez borzasztó.

— Mindegy; mi nem azért jöttünk a világra, hogy boldogok legyünk. Én eldobtam a keresztet huszonhatéves koromban, te hordani fogod, amíg el nem jön a halál. És ez az igazság. Te kergetél ide, a hideg gödörbe s te nem jöhetsz utánam, visszatart a férfiatlan, csúf szerelem és két gyermek. Visszatart a hamis, gyönyörűséges csókok, a mérges, mámoros éjszakák emléke, egy egész élet, amely elmult boldogságban, gyönyörűségben, reményességben. Elni fogsz sötétségben, reménytelenségben . . . Ez a te sorsod . . .

— Kegyetlen vagy Ábris.

— Lehet. De tud meg, hogy irigyletem, irigyletem meg most is töled azt az asszonyt, aki a tied volt úgy, ahogyan már senkié nem lesz ezen a világon.

Igy beszélt a halott.

És Salamon Antal belátta hogy igaza van. Ez a büntetés. Amely sújja az utódokat is hetedziglen. . . .

Erdösi Dezső.

szükséges csakzót, a nevelői szavak vésőjével minden ifjú szívébe belevésük.

A munka azonban csak akkor szerez becsülést a munkásnak, ha azt a kört, melyet betölteni hivatásunk, alapos tudással szolgáljuk. Széchenyi István, a legnagyobb magyar azt mondja: »Csak azt művelhetjük tökéletes ügyességgel, amit mesterségből és nem időtöltésből tanulunk.« — Minden ember, legyen bárminő állásban, csak akkor számíthat előnyös, egyszersmint boldog életre, ha hivatásában mentül több ismeretet szerez; szóval, a tökéletesség felé tanulni vágyó lélekkel közeledik.

Az emberi boldogulás templomának szentélye a tiszta anyai lélek és az iskola. A legigazibb hitvallás tehát az, hogy véreinket, gyermekjeinket, az anyai lélek tiszta tanácsával az életre, a munkára neveljük és amíg erre törekszünk, ne mulasszuk el megszeretni és gyermekjeinkkel is megszerettetni az iskolát, ahol a haza boldogságáért, az isten szeretetéért, a társadalom munkájának a megbecsüléseért folyik az allandó, becsületes munka.

A legigazibb hivatása az embernek az, hogy minden tetteiben a szépet, a jót keresse, hogy ebből nyugodt lélekkel jövőt teremthessen. A legigazibb hivatása az az édesanyának, hogy gyermekeivel megértesse, hogy a munka áran lehetünk csak méltók az ember elnevezésre és hogy az ember ország-világnak intőzője, a teremtés koronája lehessen, beláthatatlan magasságba emelkedjék föl minden más teremtmény fölé, szóval igazi tudás irányítsa az ember akaratát minden dolgában.

Mert jöhetnek nehezebb idők. Ugy is sok a panasz, hogy nehéz az élet; úgy is sopánkodunk, hogy a föld termő ereje fogy. Az ész munkájának hivatása, hogy kifürkésze, mi módon változtathat a nehéz soron. A semmittevés kétségbeesése csak rabságba hajítja az embert; ezért marad mindörökké igaz a mondas: »Segíts magadon, az isten is megsegít.

Egy szomszédos tejszövetkezetről.

Hat hónapi üzem után, mely a mult esztendő második felére esik, a szomszédos vasárhelyi tejszövetkezet most adta ki igazgatóságai jelentését, mely annyit fontos és gazdánk által is megvizsgálendő adatot tartalmaz, hogy már csak okulás kedvéért is szükségesnek látjuk annak tisztán az alakulása és üzemre vonatkozó szakaszaival közönségünket megismertetni.

A mult évi április 27-én tartott gyűlésen alakult meg Vasárhelyen a tejszövetkezet 38 tag által jegyzett 78 üzlettrészséssel s akkor dolgoztak ki az alapszabályokat és választották meg az igazgatóságot és felügyelő bizottságot is.

A szövetkezet helyiségének megválasztásánál arra voltak tekintettel, hogy az a nagyközönség által könnyen hozzáférhető legyen. A méltán remélt fejlődést is számításba véve — óránként 400 liter munkaképességű, kézi hajtású fölözéggel, megfelelő nagyságú vajköpüléssel és minden szükséges eszközökkel és edényekkel szerelték fel a telepet, meg pedig 4276 korona 08 fillér beruházási költséggel.

A mult évi június 20-án kezdte meg üzemét az így megalakult és felszerelt tejszövetkezet és természetesen, hogy a kíváncsák egész tömege kereste fel mindig a telepet, akiknek készségesen magyaráztak meg a tejkészítés mikénjét.

A szövetkezetet az alapszabályokban kijelölt korlatok közt lapkodták a vezetők fejlesztési, erősítési és arra irányzott törek-

vésükben ha nem is tanúsítottak nagy kereskedői szellemet, de egy percre sem tévésztek szem elől a fölük a közönség részéről joggal elvárt becsületesség, a leghelyesebb kereskedői elvet és ezen elvhez híven, tetteik rugója nem a nagyobb nyereség hajhászása, hanem a közönség bizalmának, meglegedésének kiérdemlése volt és hogy e tekintetben teljesen célt értek, igazolja ezt az a tény, hogy a szövetkezet tagjainak száma 38-ról 149-re, az üzlettrészek száma 78-ról 206-ra emelkedett már a mult évben.

Ez a gyors emelkedés tette lehetővé, hogy a szövetkezet fél évi működése alatt 146.127 liter tejet dolgozhatott fel, ami igazolja azt is, hogy a szövetkezeti tagok tejtermelésük nagyobb részét a szövetkezet felé adják.

A beszállított tejet kezdetben 12 fillér átlagáért vették át és a júniusban beszállított 4911 liter tejet tényleg így fizették. De csakhamar belátták, hogy a tejnek, minőségre való tekintet nélkül megállapított, egységesen való beváltása egyszerű és kényelmes ugyan, de nem igazságos és sok visszaélésnek szolgáltatja alapot.

Sürgős kötelességének ismerte tehát az igazgatóság, ezen állapot megváltoztatásával, a tejárak megállapítását igazságosabb alpra fektetni és a tejszolgáltatással járó tetemes munkát magára vállalva, már július 1-től kezdve, a beszállított tejet, annak zsirfoktartalma szerint számított, literenként 10—14 fillér közt változó arakkal váltották be és az így beszállított, összesen 145 127 liter tejet 16.234 korona 92 fillért fizettek ki.

Ezen intézkedés következménye: a beszállított tej javulása volt. De ugyanez az intézkedés meggyőzte az igazgatóságot arról is, hogy a silányabb minőségű tej egy részét, — a literenként 10 fillér árral is — értékén fölül fizeti meg, miért is most azt javasolja a szövetkezetnek, hogy az eddigi négy minőségi alap helyett hat osztályt vegyenek a számítás alapjául, hogy így a silányabb minőségű tejet, realis értékének megfelelően 9 fillérrel vathassák be, de viszont a megfelelő jó minőségű tejt 13 fillér új árt is megadhassák. Ezen ajánlat elfogadása esetén a 3 százalékos zsirfoktartalmú tej ára 9 fillér lesz, amely ar minden további fél százalékos zsirfoktartalom után 1 fillérrel növekedni egészen 14 fillérig. E számítás alapján mindenki meg fogja kapni a beszállított tej realis értékét és elérni azt is, hogy a rossz tejt tehenné, mint tenyésztésre alkalmatlannak, vágóhidra kerülnek és helyet adnak a tenyésztésre érdemes, jobb tejt tehennékné. Így aztán megindul az elcsúszott szarvasmarhaállomány tökéletesítésére vezető mozgalom is.

Tejszintermelését eleinte a szabadkai vajgyár utján kívánta értékesíteni a vasárhelyi tejszövetkezet és mintegy 60000 liter tejből nyert tejszint tényleg oda is szállították, amiért aztán 1845 korona 86 fillért kaptak. Ez az eredmény arra ösztönözte a szövetkezet igazgatóságát, hogy a tejszint otthon dolgoztassa fel és mint kész vajat vigye a piacra.

A budapesti központi tejcsarnok igazgatóságával kötött szerződésük értelmében összes vajtermelésüket kilónként 2 korona átlagban adták el úgy, hogy a szállítási költséget is a vevő fedezi és ugyancsak a vevő szolgáltatja a csomagoláshoz szükséges anyagokat is. Ez a szerződés annyira előnyösnek bizonyult, hogy a további 85000 liter tejből nyert tejszint, illetve az ebből előmunkált vajt már 5614 korona 98 fillér volt a szövetkezet bevétele.

Az első fél évi üzem tetemes üzleti költségeinek igazolására felhozta jelentésében az igazgatóság, hogy abban nemcsak a szorosán vett kezelési kiadások, hanem a cégjegyzéssel kapcsolatos költségek, gépszerezési kiadások, a több évre beszerzett nyomtatványok ára és az alkalmazottak kioktatása végett huzamosabban Vasárhelyen időzött vajmester szállás- és ellátási díja is befoglaltatik és hogy az elmult, igen meleg száraz nyáron a tej feldolgozásánál nagymennyiségű jégfogyasztásra voltak kényszerítve, ami együttvéve nagyban emelte a költség-számlát. A betervezett zárszámadás szerint —

dacára mindennek és a kezdet nehézségeinek — a hat havi üzemtartamu első üzletév 638 korona 38 fillérrel értékesíteni, még nyereséggel zárult.

Tehát a mellett, hogy a szövetkezeti tagok az egész idő alatt képesek voltak összes tejterméküket, — annak zsirfoktartalmához képest 10—14 fillérrel értékesíteni, még ezenfölül 638 korona 38 fillér tiszta haszon is osztalékul jut köztük hat hónap alatt.

Ez a közvetlen haszna a tejszövetkezetnek. Természetesen jóval nagyobb ennél a közvetett haszna a fölfőzött tejnek jószágtenyésztési célra történt felhasználására révén, mert e fölözött tejté tamazkodva, Vasárhelyen egész aprófőzészételek telepek keletkeztek.

És ilyen tejszövetkezetet Szentesen nem sikerül létesíteni.

Ujdon s á g o k

Szenies, 1903. február 22.

— **Gazdasági szakelőadás.** A csongrád-vármegyei gazdasági egyesületben ma délelőtt 10 órákor ismét lesz gazdasági szakelőadás. Ez alkalommal Németh Jenő gazdasági tanár és Szánthó Lajos dr. városi jegyző tartanak előadást utóbbi; folytatni fogja a gazdasági család- és munkaségélypénztár ismertetését. Az előadásra az elnökség úgy az egyleti tagokat, mint általában a gazdasági közönséget meghívja. E hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy ma Horgoson is lesz gazdasági szakelőadás, ahol Mátyásffy László gazdasági titkár fogja a gazdasági munkás és családsegélypénztárt ismertetni.

— **Mozgalom a csongrádi iparosok körében.** A csongrádi iparosok körében mozgalom indult meg az iránt, hogy a gazdasági sorsán lehetőleg javítsanak. A mozgalom vezetői tudniillik, igen helyesen, úgy gondolkoznak, hogy a gazdasági közönség javulásával, egyszersmint az ipar is hatalmasan föllendül és az iparosostól ennek következtében szintén jobban boldogul. Ez alapon indulva, a csongrádi iparosok azon fáradoznak, hogy a községben gabonaértékesítő- és pinceszövetkezet létesüljön. A csongrádi közönség rokonszenvesen fogadja az iparosok ezt a mozgalmat és valószínű, hogy a két szövetkezet a szomszédvárosban hamarosan létesül.

— **A jegybank és az osztrák konverzió.** A 42 százalékos — úgynevezett egyesített — jaradéki konvenczióval, illetve átváltoztatása alkalmával az osztrák pénzügyminiszter az osztrák-magyar bank valamennyi intézetének közreműködését is igénybe veszi. Ezen bankintézetek, így a szegedi főintézet is, a konvenczióval műveleteket, azaz a visszafizetésre való bejelentéseket, illetőleg az eddigi 42 százalékos kötvényeknek 4 százalékos kötvényekre leendő lebellyegését, a folyó hó 27-ig teljesen díjmentesen követtük.

— **Hegyi páter útiköltsége.** A csongrádiak nem valami irigylésre méltó hírességre vergődött valami pübenasárol: Hegyi páterről szerföltött fura hírek kerülnek napvilágra most, hogy a hullámzó óceán habjain keresztül cwickelve, az új hazában keresett menedéket a politikai üdvözítések elől. Most kezd kitünni a galambpejű páter elítavozásának a tulajdonképeni oka. Világossá válik, hogy ő kegyelme nagyon jól tudta, mit csinál, amikor elvitorlázott az óvilágból, hiveinek és a vármegyének legnagyobb örömére. Az általa hangoztatott üdvözítés nem volt az igazi ok. A valódi ok: a féltelm. Tisztában volt vele mindenki, hogy Hegyi páter lelkeben nem ama bizonyos üdvözítések érlelték meg a szokás

gondolatát. Azonban úgy gondolták, hogy a reá mért három havi fogház és a még ezt biztosan követő további büntetések elől szedte fel a sátorfáját. Most lett csak nyilvánvaló, hogy nem pusztán ezért hagyta el a dús jódelmű lebélniát. A csongrádi egyház előjárósága ugyanis a páter szökése után bizottságot alakított, amelynek feladatává tette a egyházbizottságának szigorú megvizsgálását. A bizottság hozzá is fogott a munkához, amit a napokban meglepő eredménnyel fejezett be. Ez eredmény szerint a csongrádi katolikus egyházpénztárában huszonegyezer korona hiányt konstataáltak. Megállapította a bizottság, hogy az egyházpénztárából hiányzó összeg a Hegyi páter kezén tüntel. A könyvek szerint ez a pénz egyrészt már régebbi sikasztások következtében tüntel; nagy részét azonban a páter magával vitte — útköltségnek.

— Szőlészeti és borászati előadás. Vértán Jenő szőlészeti és borászati felügyelő a kecskeméti vincellér-iskolától f. hó 19-én délután 5 órakor tartotta második rendkívül érdekes és tanulságos szőlészeti és borászati szakelőadást, igen nagy számu s az előadást mindvégig feszült figyelemmel hallgató gazdaközönség előtt, a gazdasági egyesület helyiségében. A kiváló képzettségű szakértő f. hó 26-an, szintén délután 5 órakor tartja — ugyancsak a gazdasági egyesületben — harmadik és befejező előadást, melyre már ezúttal felhívjuk az érdeklődő gazdaközönség és a szőlőtulajdonosok figyelmét.

— Új rend a könyvöradományosztásban. Lapunk több cikkében foglalkoztunk az utóbbi időben a rendőrség ügyeivel és többszörösen hangsúlyoztuk, hogy a mai rendőrlétszám mellett ez a hatóság annál kevésbé képes tulajdonképpen való hivatásának megfelelni, mert hogy a rendőrlétszámot olyan szolgálattételekre is felhasználják, amelyek az ő munkakörén kívül esnek. Ilyen munkája volt eddig a rendőrségnek az is, hogy — ha valamely hatóságtól könyvöradomány gyűjtésére érkezett az alisanpi hivatalhoz megkeresés, onnan leadták azt a városhoz, a városi előjáróság pedig leadta tovább a rendőrhivatalnak azzal a meghagyással, hogy a rendőrlétszám, a városban való jártában-kelében eszközölje a gyűjtést. Hat ezután ez másként lesz. A polgármester és a tanács belátják, hogy a rendőrlétszám nem lehet feladata a könyvöradományok gyűjtése, belátják azt is, hogy az ilyen hatósági gyűjtés a lakosság zaklatásával jár; tanácsülésben határozták tehát el, hogy ezután az alispántól leérkező ilyen kérvényeket nem adják ki a rendőrségnek, hanem a város közpénztárából, a rendkívüli segélyezésekre költségvetésileg előirányozott 600 korona terhére fog a tanács esetről-esetre csekélyebb összegeket könyvöradományként kiutalványozni. A rendőrlétszám ezzel egy kellemetlen és fölös munkától szabadul meg, a polgárság pedig egy — már rég megunt — zaklatástól.

— Rejtélyes eset. Az I. tized 404. sz. portán lakó Polgár Zsuzsánna ugyancsak borzalmas látványra viradt a f. hó 20-án. Ahogy kiment az udvarra, azt látta, hogy házörző ebe egy vércs kis hullát hurcol a portán és marcangolja a kis tetemet. A kutyát elriasztották és a kis emberi méhmagzat — mert ez volt — előkerüléséről jelentést tettek a rendőrségnek. Az orvosi szemle megállapította, hogy egy körülbelül

4-5 hónapos méhmagzat az, amit a Polgár Zsuzsánna kutyája a portára behurcolt, de hogy hol szimatolta ki az eb ezt a tetemet és ki a lelketlen anya, aki így kidobta a saját magzatát: ezt kitérkészni lesz a rendőrség nem könnyű feladata.

— Halálos szerencsétlenség Csongrádon. Csongrádon a múlt héten halálos kimenetelű kettős szerencsétlenség történt. Kaczi b a János ottani szélmalomtulajdonosnál lakodalomra készültek. A gazda lánya, Kaczi b Juliska lett volna a menyasszony, ha a kegyetlen sors meg nem akadályozza az esküvőt. Kaczi b a János ugyanis, mivel a lakodalomra készültek, azt megelőzőleg el akarta végezni az örölest, hogy aztan gond nélkül lakodalmazhasson. Szombaton reggel úgy találta, hogy a vihar egy kissé már lecsendesült, ennélfogva elhatározta, hogy megindítja a szélmalmot. A vitorlákat kellett volna a szél irányába tolni, mialatt Kaczi b a 17 éves fiát állította a vitorlahoz, hogy tartsa, maga pedig a fordítóudat tartva, ezzel toltta előre a vitorlákat. A kifeszített vitorlákat a szél hirtelen elkapta és ezek a fiatal Kaczi b a t is telemltek, aki aztan a magasból alázuhan. A fiú alétlan bukkolt le és mísem tudott a másik szerencsétlenségről, amely az apját érte. A vitorlák hirtelen forgása következtében a fordítóud kipattant Kaczi b a János kezéből és a 47 éves erőteljes embert egy fejbevágta, hogy sörnyet halt. A család nem is sejtette a szerencsétlenséget, mert a malom tavol áll a lakástól. Véletlenül azonban epp akkor érkezett meg a vőlegény, ezt tudani akarta a lány az apjával és ezért ment ki a malomba, ahol apját összezuóott fejfel, nagy vertőcsában, távolabb pedig eszméletlen állapotban levő öcséjét találta. A fiatal molnár sikerült életre hozni, de állapota rendkívül veszélyes.

— Nincs III. osztály a gyorsvonatokon. A fővárosi lapok híradásai után mi is közöltük, hogy a f. hó 1-től a gyorsvonatokon harmadik osztály is lesz. Ugy értesülünk, hogy ez a híradás abból a félreértésből származott, hogy a díjszabásban meg van említve, miszerint a III. osztályú díjat fizetik a kedvezményes II. osztályú jegygyei utazók. Ez azonban nem azt jeleníti míntha a gyorsvonatokon most már valóban volnának III. osztályú vagonok is Ami tehát a II. osztályú utazók kenyelmére szolgalt volna, az elmaradt.

— Felolvasás. A ref. kör mai vallásos estélyén felolvas az egyház tanácsa Esterházy Kábel Endre: »Történet a reformátói idejéből« címmeu, utana Gulyás Pap Etelka k. a. szavain fog, végül Kortvélyessi Sándor »Hajdan és most« címmeu érdekes előadást fog tartani; a felső pártion Dr. Sinoros Sz. Sándor v. ügyész »Felolvasás« és Terenyey Ferenc »A Ialu költője« címrel fognak felolvasni; A felolvasás az egyház tanácsstermében 4. a felsőpártion 5 órakor kezdődik.

— A tizforintos papírpénz alkonyá. A régi tizforintos kékhasu bankó napjai immar megvannak számlálva. Folyó hó 28-ig még bevaltják ezt a papírpénzt az állampénztárnál, onnan túl már csak instanciára fogja bevaltani a bank ezt a pénzemert. Szükségesnek látjuk e körülményre a közönséget felhívni azért, mert értesülésünk szerint még a napokban is 5 drb. ilyen bankót vettek be fizetés ként egy helybeli pénzintézethez; akinek tehát még birtokában van ilyen tízes bankó, helyesen cselekszik, ha f. hó 28-ig túlad rajta, mert azontúl a pénzintézetek sem fogadhatják többé el.

— Elhalasztott hangverseny. Vid a Etelka énekművésznőnek lapunk egyik előző számában f. hó 28-ra jelzett hangversenye, miután aznap a kaszinóban az öreg urak családi estélye lesz, némi halasztást szenvedett. Hogy mely napon lesz a hangverseny, ma egész határozottsággal még nem tudjuk. Csak annyi bizonyos, hogy a hangverseny nem marad el végképen, hogy a kaszinó nagytermében az alföldi szanatórium-egylet javára lesz és hogy a művésznőn kívül H e d e l-

berg Albert zenetanár zongoraművész, Es pers it János és G o n d a József dr. fognak közreműködni. A műsort különben lapunk legközelebbi számban közöljük. Addig is felhívjuk közönségünk figyelmét az élvezetesnek ígérkező estélyre.

— Revolveres napszám. Papp Csikós József mindszenti napszámok a mult év egyik napján beallított Al t w e r Baruch ottani szatocsüzletébe dohányt meg cigarettát vasaroini — összesen 10 krajcárért és fizetett egy 20 koronas bankjeggyel, melyből a szatocs 19 korona 80 fillért adott neki vissza. A napszám aztan némi italozás erányában elment egy közhelyisége s ott egy másik hasonló bankót váltott a körelőnöknek, de csak 9 forintot adott érte, mondván, hogy többet nem adhat, mert becsepta a szatocs, akinél maga is csak az imént váltott. Papp Csikós erre fel is kelt az asztal mellől és visszaient Al t w e r h e z, követeloi rajta a forintot, miutan mint állította, ennyivel kevesebbet adott neki vissza. A szatocs megtagadta a kérest és akkor sem volt hajlandó a követelést kielégíteni, mikor a napszám már harmadizben, meglehetősen részegen állított be hozza. Ezek a napszámok fenyegetőzni kezdett: »Ha nem adja, majd leszamolunk!« — Al t w e r veszélyt sejtett és rendőrrét küldött, aki megmoztovan P a p C s i k ó s t, egy hat lövetű revolvert talalt a zsebében. Al t w e r szarolás miatt panaszt tett a revolveres napszámok ellen, akit erre a bíróság 8 napi fogházra ítelt el. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

— Öregurak családi estélye. A kaszinói öreg urak családi estélyének rendező bizottsága tegnap délután tartott a kaszinóban értekezletet, melyen a meghívandók névjegyzékét állították össze. Miutan, családszámba nem menő fiatal emberek kivül minden rendező — a magáén kivül csak egy családot hívhat meg, természetes, hogy csak korlátolt számban bocsátanak ki meghívókat és mert belépődíjat ezen a családi estélyen senki sem fizet, a névre szóló meghívó egyuttal belépőjegyül is fog szolgálni. Az öreg urak éjtelkor, szünóra alatt hideg bufféval, teával és -ó rel kedveskednek a vendégeiknek.

— Csongrádi kántorváltás. A csongrádi katolikus egyháznál már hosszabb idő óta betöltetlen a kántori állás. Csáky Károly gróf véci püspök e miatt már többször néhezletést is fejezte ki az egyház vezetőségének. Most arról értesít csongrádi tudósítók, hogy a püspök a napokban erőlyes hangú felszóóást küldött az egyház vezetőségének, amelynek meghagyja, hogy a kántori állás betöltése végett haladéktalanul hirdesse meg a pályázatot. A kántori állás betöltésére vonatkozó pályázati hirdetményt a községi képviselőtestület, amely a választást megejti — ennek folytán most már hamarosan kibocsátja.

— Csodaszámba megy azon rendkívüli jó hatás, melyet a csusz és közsényes bántalmakban szenvedők érnek el a híres Zoltan fele kendős használatával. Oly betegek kik már 15-20 év óta szenvednek és furdóket s különféle szereket eredménytelenül használtak, e szer nehányzori hasznalata által meggyógyultak. Uvegje 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest.

Gondatlan tányás. Sok városi és tanyai magyarnak meggyült már a baja a bírósággal azért, mert a kutyájukat nem tartották láncon. E miatt állt G y o v a i M a g y a s csongrádi lakos is a napokban a szejedi büntető bíróság előtt. Gyovai kutyája a mult év őszén megharapta D e á k M a r g i t o t, aki a tanyán kintjárt. A kis Margit a harapas következtében 20 napnal tovább gyógyuló süleüst szenvedett. Ezért az ügyész Gyovai ellen, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége címén vádat emelt. Negyven tanút halgattak ki az ügyben, aminek befejezetül a bíróság G y o v a i t M á t y á s t 40 korona fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte.

— Tolvajszállítás. Elzoltott csak a dorosmai szélmalom volt híres a — nóta révén. Most már azonban a dorosmai bicskisok és

tővajok is meglehetősen hírnévre kezdnek szert tenni. A dorosmai tolvajbandából a napokban szállítottak be egy noórius alakot a szegedi ügyészség fogházába. A nevezetes személyiség Fodor István, aki több rendbeli apró holmit lopott el László János gazdacembertől, amiért aztán a csendőrség elfogta és Szegedre bekísérte.

Tüzeset Dorosmán. Folyó hó 19-én hajnalban kigyuladt Dorosmán B. a k. s. József földműves háza, amely a melléképületekkel együtt a pusztító lángok martaléka lett. Azonkívül elpusztult a gazdának egy tehene, amit a legjobb igyekvések mellett sem lehetett már a langban álló istalóból kivezetni. A gazda kara közel 6000 korona. Csaknem hihetetlenül hangzik az, amit Dorosmaról a tüzesetről jelentenek; az nevezetesen, hogy a közönségbeli lakosság alig akart segídekezni a tüzoltással.

Toloncútón. Bakonyi Antal 19 éves, fogalkozás nélküli fiút Kis-Martonból, Schenk Marton 14 éves csavargót Mezőtúrról az ottani rendőrhatalóságok toloncúton kísértették haza illetégségi helyükre, Szentesre.

* **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb természetű adja, hogy konyhakerti magvából a legjobb főzelek és zöldség terem és hogy virágmagvából fakad a legszebb virág. — Szóval, a Mauthner-féle magvak a legjobbak, keszietei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

— **Hölgyek öröme!** Ezrekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség apolasára az általam készített híres Dr. Lehman-féle arckenőcs. Egy tégeyi ára 1 korona, hozzá való szappan 80 fillér Poudre 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arckenőcs-pemmel ellátott tégeiyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelést tenni. Gyarmati Emil városi gyógyszerésztára a Szent-Háromszöghez Baján. Vizsonteladók nagy kedvezményben részesülnek. 20—1

* **Ki akar egyéves önkéntes lenni?** Bizonyára van a mi olvasókai között akarány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait elbénghiayta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debrecenben már évek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévre örvendő LICHTBLAU ALBERT-féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, (tanbiztosított ecdői DRAUGENTZ JÁNOS nyug. ezredes, német-újfalui SIMONFFY GYULA nyug. huszáralvezédes és JÁROSSY LAJOS nyug. százados) melyben azon ifjak, kik még sor alatt nem állottak, foglalatosukra való tekintet nélkül rövidesen megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. Fölvilágosítást és prospektust készséggel küld Lichtblau Albert igazgató Debrecen.

* **Feladatunk és célunk a betegek táplálásánál** a testet akképen megtartani, hogy a természet által adott erő, a betegségek okozóinak leküzdésére tevékeny maradjon és hogy képes legyen a beteges változásokat a megtámadott szervekben legyőzni. Különösen lazás betegknél, krónikus fertőző bajoknál, mint pl. a tüdőgümőkórnál, hol a szövetek szétmállása fokozott, a fehérnyezsültséget magasabb. Az anyagnak pótlása a taplakozás által a legfőbb esetben az étvágyának teljes hiánya és az emésztési zavarok miatt megtagoltatik. Különösen nehéz a mindennapi étellel az feségés rhé gyógyneki nyújtása, mely a taplakóknak az életműködéséhez nélkülözhetetlen alkatrész. Könnyen sikerül ennek pótlása a Somatose segítségével, mivel ezen husból előállított erősítőszert csaknem kizárólag fehérnyét tartalmaz, teljesen oldódó és könnyen felszívódó alakban, miáltal az emésztési szerveket igénybe nem veszi, hanem egyenesen a test nedvei által vétetik fel. Ezen kívül a Somatosenak még azon jó tulajdonsága van, hogy nagy mértékben fokozza az erőt és étvágyat. 1.

* **Európai gyökeres és sima nemes vesszők** a legolcsóbb arban, teljesen fajtisztán, igen szép, gyökeres, jégveres és más hibától mentes, a legkiválóbb negyvennygy bor és csemege-fajok, kétéves gyökeres vessző, százhuszezer. Egyéves,

győberes százszázezer. Sima, ötszázszézer. Gyökeres fásoltvány, nyolcszázszézer. Sima zöldoltvány, négy-százszézer. Színes fenyőnyomatú díszes árjegyeket bárkinek is ingyen és bérmentve küld az »Ermeléri első szőlőoltvány telepe, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhíd, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Báli selyem 60 krajczártól méterenként, utolsó újdonság. Bérmentve és már vámdíjmentesen hához szállítva. Gazdag mintagyűjtemény forduló postával. **Henneberg selyemgyára, Zürich.** (4)

Meghívás.

A Szentesi polgári olvasókör f. e. március 1-én d. u. 2 órakor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tart, melyre a kör összes tagjai tisztelettel meghívattak.

A közgyűlési tárgysorozat a körszolgálat után fog a t. körtagokkal közlötetni. Szentes, 1903 febr. 19.

Az elnökség.

Irodalom.

Magyarország gazdasági állapota a XVIII. század végén sem volt valami fényes. Közjogi kérdésekkel foglalta el a kormány a nemzetet, s ezalatt Bécsben kizsákmányoltak gazdaságilag. Olyan nyersterményt, a melyre osztrak gyaraknak szükségük lehetett, nem volt szabad kivinni külföldre. Híres borunkat is csak úgy szállithattuk ki, ha ugyanannyi osztrak bort vittünk vele. Magyar kereskedőnek minden külföldi árut bécsi kereskedőtől kellett vennie; így is háromféle vámot kellett fizetni: az osztrak bevételi és átmeneti vámot, még a magyar harminczadot, de ez mind kevesebb, mint a magyar behozatali váma maga. A bécsi kereskedők azonban vámtmentesen szállították arukat Magyarországon át Erdélybe és Galiciába; ha pedig magyar kereskedő valamely nem tetsző árut viszaküld Bécsbe, kénytelen megfizetni a magas osztrak behozatali vámot. S mégis megélt ez az ország, oly csudalatos volt a magyar föld termő ereje, s oly kevés aránylag az idegen áruk fogyasztása, hogy a kivitel értéke jelentékenyen meghaladta a behozatalt.

Ezekről az állapotokról rajzol igaz és színes képet Marczani Henrik kitűnő tudósunk, a Nagy képes világtörténet most megjelent 178. füzetben. Egy füzet ára 60 fillér, egy kötete díszes félbörkötésben 8 frt. kapható minden hazai könyvkereskedésben, s részletfizetésre is a kiadóhivatalban; Révai Testvérek irodalmi intézet Budapest, VII. Üllői-ut 18.

Felolószerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**
Társrzszerkesztő: **MÁTEFFY LÁSZLÓ.**
Kiadótulajdonos: a »Szentes és Vidéke« könyvnyomda

5764/902. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírószág mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Zukkermann Ignác szentesi lakos végrehajtónak Zsarkókúti Sándor szentesi lakos végrehajtást szendvedő elleni 116 kor. tőkekövetelés és járulékoránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényeszké szentesi kir. járásbírószág területén levő Szentes város belterületén fekvő a szentesi 6865 sz. tkjkbvben A. f. 2812. hrsz. a felvett ház és udvarra 1200 kor. enzenel megállapított kikülasti arban elrendelt, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi március hó 12 napján d. e. 9 órakor ezen teilekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikülasti áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak azingatlan becsarának 10 százalékát vagyis 120 kor. — fillért készpénzben, vagy ovadékekben értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, arban az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény atszolgaltatni.

Kelt Szentesen, a királyi bíróság mint teilekkönyvi hatóságnál, 1902. évi dec 25-én.

KATKICS
kir. albiró.

2018/902 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében enzenel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírószág 1902. 1091 számú végzése következtében Dr Polacsek Albert ügyvéd áltai képviselt Fischoff Mór szegedi lakos javára Sipos Antal szentesi lakos ellen 80 kor. s jár. crejég 1902. évi dec. hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 660 koronára tccsült következó ingóságok, u. m. kocsi, ló és tehenc nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírószág 1902 ik év V. 1091/3 sz. végzése folytán eddig összesen 38 koronában bíróság már megállapított költségek crejég Kajánon végrehajtást szendvedett tanáján leendő 28-ik napjára 1903. évi febr. hó hó 28-ik napjának delutáni 3 órája határidőül kütözetik és ahhoz a venni szándékozóik oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elarverezendő ingóságok at mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen arverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentesen, 1903. évi február 12.
Végh Sándor.
kir. bír. végrehajló.

5691tkv. 1903.

Póthirdetmény.

A szentesi kir. járásbírószág mint teilekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zukkermann Ignác szentesi lakos végrehajtónak Zsarkókúti Sándor szentesi lakos végrehajtást szendvedett elleni 116 kor. tőke s jár. végrehajtási ügyében 5761tkv. 902. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a szentesi 6865. sz. tkjkbvben A. f. 2812. hrsz. alatt felvett ház és udvarra 1200 korona kikülasti árban az 1903. évi márczius hó 12. napjának d. e. 9. órájára kütűzött árverés az 1881. évi LX. t. cz. 167. §-a alapján Déri Ede szegedi lakos végrehajtó érdekében is 94 kor. s jár. követelése kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Szentesen a kir. j. bíróság mint teilekkönyvi hatóságnál 1903. évi február hó 2-án.

KATKICS
kir. albiró

Viruló gyermekek

képezik büszkeséget a hűségesen gondos anyának, a szorgalmasan dolgozó apának. Milyen fájdalom a szülékre, ha aztán kedvencük korágyra kerülnek és minden gondos ápolás dacára, lassan a sírba hervadnak. A gyermek nem ért hozzá, hogy egészségére vigyázzon; ezt tenni, a szülék kötelessége, különösen a házban otthon foglalatokodó anyáé. Különösen a gyermekkorban oly gyakran előforduló torok és mellbajokra kell gondosan ügyelni, mert gyakran fejlődnek ki jelentéktelen Grossszületből komoly megbetegedések. Hány gyermeket ragad el a legvirulibb korban a tudóbetegség. A gondos anya épp ezért mindig tart a háznál alkalmas szereket, melyek a légzőszervek megbetegüléséinél gyógyító erejűeknek ismeretek és ilyen elismert, rendkívül kitűnő szer a »Pectora«.

Aki a valódi »Pectora« akarja beszerezni, forduljon közvetlenül a Diana-gyógyszertárhoz Budapestben, Karoly-körút 5, mely ezt a szert 2 koronás csomagoklani küldi szét.

W. Kir. szabványos és védjegyzett

A legnagyobb kőműves mesterség

W. Kir. szabványos és védjegyzett

Órák, ékszerszek
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott láncok
SERÉNYI
és ékszerszek
Órák és ékszerszek
Budaörsi, Fehérvári út 28. l. sz.
Fővárosi-11. Főutona 21. sz.
Képes ábrák
ingylen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
— 1 üveg 2 korona. —
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

Ha őszül a haja,
használja a
„Stella“.
vizes, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színet adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszertárban, 8 cs. és 6 kir.
Fővárosi József főh. udvari szállóján
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

110,000 sorsjegy,
55,000 nyeremény.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályvezető, kék főfelrakott helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előszékeség! Kiváló szerencse!

Nyeremények összege
14.459,000 korona.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógy mód: a natúra, sziv-,
gyomor-, lép-, és máj-, székély-, elmozavar ellen.
E gyógy mód megtalálójai:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 18. I. EM.

Megjelent az új X^es számú
„YOST” MODELLJE
ESEMÉNYI TÖRTELETSÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUS A RÉSZVÉNY TÁRSASÁGON
YOST” IRÓGÉP Budapest, NEW-YORK PÁLYA

Remek és olcsó fenyképek készítenek
RIVOLI
fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPESTEN, VII. KER., KERESPEI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült a gyógytásk !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakse-
rűen, pontosan és legelőszobban közöltek
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint napiratokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztályán,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő

Hôtel PÁRIS szálló
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 főtől fejtebb kizszovalással együtt
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsár-
nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHER VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Etvágytalanság, hányinger, fejfé-
jás, gyomorhajok ellen erős hatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR
Árs 1 korona. Fővárosi 6 üveg bennmarva.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

DR. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység.)
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól Apolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáció szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák legvilágosabbak a legelőszobákban vannak beren-
dező. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgolt.
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balzsam.

Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha abba fűrészt eszközünk, kifolyik emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szépitőszert ismeretes, ha azonban ezt a nedvet a feleltaló előírása szerint kémiai úton balzsammá készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása. — Ha az arcot vagy más bőrhelyet ezzel este bekenjük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le, mialta a bőr vakító fehér és finom lesz. Ez a balzsam elsimítja az arcon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arcszint ad; a bőrnek fehérséget finomságot és üdéséget kölcsönöz, a legelőszobáiban idő alatt eltávolítja a szepőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösségét, bőr-atkákat és mindent a bőrtisztalanságot. Egy korsó használati utasítással együtt 1 frt. 50 kr

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan
a legnagyobb és leghasznosabb szappan a bőr részére, különlegesen preparálva darabonként 60 kr — Kapható minden nagyobb gyógyszertárban. Főraktár Budapest: **Török József** gyógyszertárban, Király-utca 12. szám 13—10

Dr. Ecséri Lajos III. tized 184. sz. házánál egy 2 szobás lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt április 24-től kiadó.

Ifj. Debreczeni József-
nek ecseri tanyáján nagyobb mennyiségű gyepszénája van eladó.

Kiadó lakás.
Özvegy Filó Jánosnének a Sima-féle kucpartai úctól házában több rendbeli uri lakás bérbeadó.
Ugyanannak nagyhegyi egy öreghold szőlőföldje eladó. — Értekezhetni a tulajdonossal, templomúctai lakásán. (1)

Eladó bolt.
Visszavonulás miatt egy 30 év óta fennálló fűszer és vegyes üzlet, dohánytőzsdével, korlátolt és korlátlan italmérséssel, pálinkafőzdevel kedvező feltételek mellett eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

1245/1903.

Hirdetmény.
Szentes város tulajdonát képező Petőfi szállóban levő emeleti lakás folyó évi ápril 24-től kezdve 3 évmutatói évre használatba kiadó. — Értekezni lehet a főhivatalban.
Szentesen, 1903 Február 19-én.
Tabajdy g. tanácsnok.

Egy teljes üzleti felszerelés eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

Tiszta kezelt hamisítatlan vegyes virág-méz
kisebb-nagyobb mennyiségben kapható
Dobray Sándor, kereskedésben.
Érsek Imre I 698. számú háza olcsón kedvező feltételek mellett eladó.

Sántha Ilona IV. 653. számú háza, mely áll 3 szoba, konyha, pincze, kamara és meliék helyiségekből, szabadkézből eladó. 3—2

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcában, I. tized 269. sz. házában a Máhr Kázmér czukrász által bírt üzemhelyiséget, lakással együtt kiadó. — Bővebb értesítés szereshető Fel-senburg Benedek órásnál. 3—2

Törlesztéses kölcsönök

Ördöbirtokokra, hol a tőke a kamat fizetéssel törlesztetik egyidejűleg, alólrít cég kieszolgálás 10—15—23—32—38—40 és fél és 50 évre. Régebbi, magán vagy pénzintézeti betáblázott terhek konvertálását elvállalom.

A kölcsönök készpénzben fizetnek ki a záloglevelek teljes névértékében.

Felvilágosítással szívesen szolgál — levélben is — Hmvásárhelyen Szentesi-utca 16 sz.

Hegedűs és Társa
ingatlan forgalmi irodája

26-12

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszahozza. Mindazok, akik érte irának, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvvel együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A lecsodálatlanabb csodagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik lüktő kicsepőgések folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógszert magyarázó könyvecskével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki lüktő kicsepőgések folytán neml bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronikus betegségben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül maga szervekre hat, melyek erősitésre szorultak és csúdsz eredményrel gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öreges és ifjak irhatnak, az alatt jelzett címen a "State Medical Institute"-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azon nap megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyögykezesítettség végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségekből otthon is kigyógyítani. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárholon a magyarországi és külföldi országok, a legnagyobb diszkreáció mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irón tehát — csomagot kell — mindenki azonnal! A költemény olyan szép a szemüvegbe, hogy senki se tudja meg a tartalmát. E levelet így kell megírni: "State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portómentesen küldendő."

Oh jaj! Bőhgöcs, rekedtség és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatása van

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Dobozok 1 kor. és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő és széküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszer-tár
Budapest, VI. Váci-körút 17. 26—18

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Megfojt ez az átkozott bőhgöcs!

Kapható Szentesen: Gömbös László, Török János, Várady Lajos és ifj. Várady Lajos gyógyszer-tárában.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.
A üvegek adjusztálása kereskedelmi törvényszéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos. Mert: 1. *Uólérhetően hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csil lapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és meg állít ilyen vohakat is meggyógyít* 2. Kitűnő hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglepető gyorsan gyógyit gomorgócsót, kölikát és belsegáztatást. 5. Kellemesen hashajtó és vértisztító, megtisztítja a veséket megszünteti a hipochondriát és búskomóságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kitűnő hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpneumonálnál s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőhgöcsöt s a gomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kitűnő szer minden sebre, forrásgok okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, *égsi seckre, fagyos daganatokra, ruh, ótvár és kiütések ellen. Megszünteti fofájást, zúgást, szaggyaszt, csúzt, fűlfájást stb. Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apócavédőjegyre!* Hamisítások ellen legobbán véd a gydrből eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 12 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona bérmentve az osztrák magyar birodalom bármely postaalomására Bosznia és Hercegovinába 4 k. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Széküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miert szenved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is,

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsével

mely rendkívüli tisztítóerejű sebek gyógyításában a fájdalom csillapításában felülmúlhatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható gyermekágyasok rossz mellűségénél, tejelvezetésük fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebekre sósfolyás ellen, dagadt lábakra, sőt csontszúrnál is, ütött, szúrt, lőtt, vágott vagy zúzott sebeknél minden idegen anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszálka, homok, serét, tövis stb. minden daganatnál, kinövésnél, karbunkulussnál, képződményeknél, sőt ráknál; új szilpólnál, körömdaganatnál, kihagyásnál, kisebzett labra, minden *égsi sebre*, fagyra, a betegek felfekvésére, vér és nyakdaganatra, fűlfolyásra s a gyermekek ótvárara stb. stb. Széküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmentve, csomagolás és szállítólevéllel 2 tégely 3 kor. 50 fillér. *Eredeti bizonyítványok egész tomege.* O vadokjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljük, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) in Pregrad“ van beégetve

E gyóghatásában fölülmúlhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem árt nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csak nem mindig segítenek és gyógyítanak, legalább is az orvos megérkezéseig. Természetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pósztereket igénybe venni, melyekért haszontalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak a két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közismert szerhez kell folyamodni, miket minden eshetőségre, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelével nem kaphatók legegyszerűbb közvetlen megrendelést címezni.

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Schutzengel-Apotheke“ Pregradban — Rohitsch Sauerbrunn mellett
Központi raktár Bécsben: Török J. gyógyszer-tárban, Zigráiban Mittelbach S gyógyszerésznél és Budapesten Brady C. gyógyszerésznél. 29—12

Szülőoltványok

szokvány minőségben és európai neves győkefés és sima veszőköl mélyen leszállt főt árákon. Oltványok ezre 90—100 ftt. Minden a legkiválóbb bor- és csomagolójából, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda-vagy visszazárlási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hibány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségem házához szállítva tekintheti meg. 15—9

Előkerítés.

Gleditschia csemetek és magvak. Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly ó-dörös kerítés névelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen károsak zárhatók. **Minden rendeléshez rajzokat elutított útletési és kezelési utasítás mellékeltek.** Bővebb leírkozás végett szíves fenyőnyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzékek kivül egy oly könyvet kap ezzel, ki cím-egy levelezőlapon tudatja, mely minczen az a ház vagy család, aitol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városon, faun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így meg azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Dicsőcsemetek. Kétféves, ériási jövédelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.
Cím: **Érmeleki Első Szülőoltvány-Telep, Nagy-Kánya u. p. Székelyhíd.**